

VÖRÖS LOBOGÓ

Az R. M. P. Arad-városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XII. évfolyam, 3576. szám

1956. augusztus 22. szerda

4 oldal, 20 bani

Felszabadulásunk nagy ünnepén

Tizenkét év telt el azóta, hogy Romániában a dolgozó tömegek a kommunista vezetéssel harcba indultak az antoneskánus diktatúra megdöntésére és fegyverüket a hitlerista hadsereg ellen fordították. A Román Kommunista Párt a fegyveres felkelést olyan kedvező feltételek között szervezte meg, mint a hitleri Németország hatalmának megtörése, a győzedelmes szovjet csapatoknak hazánk területén való feltartóztatása elleni elnyomulása. A felszabadult nép kezébe vette saját sorsának irányítását, az ország egységes és igaz urává vált és ez megteremtette számára a lehetőséget, hogy a lehető legelőször megszervezze a felszabadult társadalmi és államrendet.

Visszatérve a megtett útra, győzelmi láttán népünk jogos büszkeséggel tölti el. Az élet bizonyította, hogy a rabságból felszabadult néptömegek a munkásszótálya pártjának vezetésével rövid idő alatt olyan átalakulást végeztek, amelyekre évszázadokon át nem volt lehetőség. 1944. augusztus 23-án eltelte 12 év alatt bizonyosodott, hogy a népi demokratikus rendszer országunk dolgozóinak nagyszerű vívmánya, egész eddigi történelmünk legdemokratikusabb társadalmi és államrendje.

A párt vezetésével végzett munka eredményeként népünk nagyszerű győzelmeiért és a gazdasági elmaradottság megszüntetésében, a kulturális forradalom kiteljesítésében, a dolgozók életszinvének emelésében. Az új életért vívott harc során megszilárdult a munkásszótálya és a dolgozó parasztság szövetsége, a román nép és a nemzeti kisebbségek közötti testvéri barátság, megvalósult a párt, a kormány és a nép közötti szétválaszthatatlan egység.

Országunk dolgozóit lendítette foglalkozásuk második öt éves tervben megjelölt feladatai teljesítéséhez. Új üzemeket és gyárakat helyeztek üzembe, a vajdahunyadi fémipari kombinátban az ország leghatalmasabb kohója a felszabadulás 12. évfordulójának tiszteletére kezdte meg működését. Békésen üzembehelyezték az azbeszt cementgyárat. A moldovai 10. számú kőolajfinomító részben már működik. Hazai mérnökök, technikusok és munkások által tervezett gépek, újítások, találmányok szolgálják a termelés és a munka termelékenységének növekedését. A szántóföldeken a dolgozó parasztság az évi termés betakarításán fáradozik. A tudósok és kutatók a különböző területeken felfedezéseik eredményeivel gazdagítják a tudományokat. Az ország egész területén sok iskolát, lakóházat, szülő- és gyermekotthont, orvosi rendelőt, kulturális intézményeket létesítettek.

A Szovjetunió példáját követve, hazánkban is rátértek a szocialista iparosításra, elsődleges figyelmet szenteltek a nehéziparra, különösen a gépgyártásra.

A nehézipar elsődleges fejlesztéséről szóló lenini tanítás gyakorlatba ültetése folytán szép sikereket értek el a mezőgazdaság fejlesztésében, a közlekedési cikkek termelésének emelésében is.

A népi demokratikus rendszer éveiben jelentős megvalósításokat értünk el városunkban és rajonunkban. Iparunk fejlődését példázza az olyan új üzemek, gyárak létesítése, mint a I. Ranghegy, a kenyérgyár, stb. Megnőtt a G. Dimitrov, a TEBA és más gyárak termelőképessége. A haladás eszméjét szolgáló kulturális intézmények jöttek létre: az állami színház, az állami filharmonia, a bábsház, a népi művészeti iskola. Megnőtt az elemi, közép és szakiskolák száma. Megjavitult a közúti közlekedés a villamosított kőbányák. Nemrég hozzászabították meg és fektették le a December 30. út második villamosvonalát.

Allandóan változik és szebbé válik rajonunkban a falvak dolgozóinak élete. Jelenleg 35 kollektív gazdaság, 37 mezőgazdasági társulás és két állattenyésztési társulás van rajonunkban, amelyek jóval magasabb termést érnek el, mint az egyéni gazdálkodó dolgozó parasztság. Majdnem minden községben van kultúrthoz, könyvtár, orvosi rendelő, szülőotthon.

Pártunk II. kongresszusa, miután megkezdte a dolgozó népet által elért megvalósítások felett,

nagyszerű programot dolgozott ki, amelyben alapvető feladatul jelölte meg az egységes szocialista gazdaság megteremtését. E programnak megfelelően a szocialista ipar állandó fejlesztésével biztosítjuk a mezőgazdaság szocialista átalakítását olyan értelemben, hogy 1960-ban a mezőgazdaságban a szocialista szektor mind a terület, mind pedig az árutermelés szempontjából túlsúlyba jusson.

A II. pártkongresszus óta eltelt hat hónap folyamán a kollektív gazdaságok és mezőgazdasági társulások száma 6325-ről 9436-ra emelkedett. Ebben az időszakban az új és régi szocialista egységekbe lépett dolgozó paraszti családok száma 195.240, ami 51 százalékos növekedést jelent. A mezőgazdaság szocialista szektora ma az össz-szántóterület 29,3 százalékát teszi ki, vagy az ország egész mezőgazdasági területének 37,1 százalékát. Az év első hat hónapjában elért eredmények azt mutatják, hogy megvannak a kedvező feltételek a Román Munkáspárt Központi Vezetőségének 1956. július 16-17-i plenáris ülésén megszabott intézkedések megvalósítására. A kollektív gazdaságok és mezőgazdasági társulások szüntelenül erősödnek, legtöbb helyen a kollektivisták és dolgozó parasztságok fejlődése túlhaladja az egyéni gazdálkodókat, s ezzel a gyakorlatban bizonyítja be a mezőgazdaságban is a szocialista termelési forma felsőbbrendűségét.

A Román Munkáspárt Központi Vezetősége év július plenáris ülésének határozata intézkedik arról, hogy azokban a rajonokban és községekben, ahol a dolgozó parasztság nagy többsége még nem lépett be kollektív gazdaságokba és ahol nagy számban élnek középparasztságok, akiknek van igas- és háziállatuk, gyümölcsösük és szőlőjük, járadékos mezőgazdasági szövetkezeteket létesítsenek, amelyekben a javadalmasítás a terület nagysága, a szövetkezetbe bevitt földterület minősége és kihasználása alapján történjen. A párt szervek és az agitátorok tanulmányozzák a helyi feltételeket és körülményeket és használják a legmegfelelőbb felvilágosító módszereket, hogy meggyőzzék a dolgozó parasztságot ezeknek az új szövetkezési formáknak előnyeiről.

A párt és a kormány egyik legjelentősebb elkötelezettségét képezi a dolgozók iránti szüntelen gondoskodás. A dolgozók eszébe jutnak a szabadságukat évente a hegyek között, vagy a tengeri üdülőhelyeken. Mindnyájuk számára biztosított jog a fizetett szabadság. Népi demokratikus rendszerünkben pártunk következetes politikája az RNK valamennyi nemzetiségének védelme, a nemzeti kisebbségek egyenlő jogainak biztosítására vonatkozó törvény alkalmazásában is megnyilvánul.

Pártunk nem ismer más érdekeket, mint a dolgozó nép érdekeit és ezért mutatja meg az utat, amely a dolgozók életszinvének állandó megjavulásához vezet. Pártunk II. kongresszusának irányelvei a második öt éves tervre vonatkozólag, széles programot képeznek az egész nép gazdasági kifejlesztésére és felvilágosztatására, a dolgozók életszinvének emelésére.

A városok és falvak dolgozóit örömmel fogadják a kongresszus irányelveit és azonnal rátértek azoknak gyakorlatba ültetésére. Augusztus 23. fogadása különös lendületet adott harciuknak. A gyárakban és üzemekben fokozódott a szocialista versenyek, a vállalkozások teljesítései, sőt teljesítései. A szocialista versenyek során új és új élményeket, újított és észszerűsített emeltek ki, mint Fodor Ferenc és Albu Ioan, a December 30. textilüzemében, Bichineț Zorica a TEBA gyárban, Ardelean Alexandru a November 7. gyárban és mások. Rajonunk mezőgazdasági dolgozóit augusztus 23-án a cseplési munkátok befejezésével fogadják. Azok között, akik a kalászosokat a leghamarabb cseplették el, baláthatók a nagyteret, kúrtosi, horiai, kovaszinci és másai kollektivisták, a micskei, mácsai, szentmártoni és pánkoti egyéni gazdálkodó parasztságok.

Ebben az évben augusztus 23-án a béke örökének megszilárdulása, a demokráciának és a szocializmusnak az egész világon való megerősödése feltételei között ünnepeljük.

A békés együttélésről a különböző társadalmi berendezkedésű országok között, az SzKP XX. kongresszusa nagyfontosságú téziseket adott ki, amelyek rámutatnak, hogy korunkban lehetséges a háború megelőzése és megakadályozása, valamint megvilágítják a kapitalizmusról a szocializmusra való áttérés különböző formáit. Ezek a tételek áldásos befolyást gyakorolnak a nemzetközi helyzetre, hozzájárulnak az ellentétek megszüntetéséhez, valamennyi, a békeért és demokráciáért harcoló erők akciós körökben riadalom és hisztérius jelenségek tapasztalhatók. A nyugati reakciós körök nyugtalansággal látják a szocializmus eszméi befolyásának növekedését, a nemzetközi ellentétek és a béke ügye megerősítésére irányuló következetes harcot. A kapitalista országok reakciós körök igyekeznek a marxizmus-leninizmus egyszerű eszméit elköcsöníteni, ezért sajtójukban szovjetellenes kampányt indítottak meg, amelynek során ürügyül felhasználják a kommunista pártoknak a személyi kultusz és azok maradványai ellen folytatott következetes harcat. Ennek a rágalmas kampánynak a célja világos. A szocializmus ellenes igyekezetek a XX. kongresszus határozatainak hatalmas erejét csökkenteni, gyengíteni akarják a szocialista országok egységét.

Azonban ezek a remények hiábavalók. A szocialista országok egysége a közös érdekek és célokban, a testvéri együttműködésben és a gazdasági vonalon való kölcsönös segélynyújtásban, a technikában, minden téren való tapasztalatcsereben. Ezek az országok érdekeltek a béke fenntartásában és ezért harcolnak a béke megerősítéséért, a népek közötti barátságért.

A Román Népköztársaság a többi szocialista országgal egyetemben támogatja és támogatja a Szovjetunió és a fegyverkezés csökkentésére, az atom- és hidrogénfegyverek betiltására és ezeknek a hatások ellenőrzésére vonatkozó javaslatait.

A Román Népköztársaságnak a szomszédos országokkal (a Szovjetunióval, a Bolgár NK-val, a Magyar Népköztársasággal) való viszonya a lehető legjobb, mert ezek utópisz kapcsolatokat, amelyeket a szocialista országok egymás közötti viszonya jellemmez.

A Jugoszláv Szövetségi Népköztársasággal az őszinte barátság viszonyát teremttük meg, amely kifejezésre jut abban a közös nyilatkozatban, amelyet Bukarestben adtak ki a Jugoszláv SzNK kormánykudótsága, élén J. B. Tito elnökkel hazánkban tett baráti látogatása alkalmával.

Hazánk külpolitikája a békés együttélésen alapul és következetesen irányul a gazdasági, politikai és kulturális kapcsolatok megteremtésére valamennyi kapitalista állammal, az egyenlőség, a kölcsönös előnyök, valamint a vitás kérdések tárgyalások útján való megoldása alapján.

A román nép soha sem felejtett el, hogy a szovjet hadsereg véres áldozatokkal járult hozzá hazánkban a fasiszta iga alól való felszabadításához, hogy hazánk elindult a szocialista iparosítás útján a Szovjetunió sokoldalú és folytonos segítségével, valamint a szocialista állammal való testvéri kapcsolatok felhasználásával, amelyek a kölcsönös együttműködés elvén alapulnak.

Hazánkban a dicsőséges szovjet hadsereg által történt felszabadulást ünnepelve, arra a nagyszerű történelmi eseményre emlékezünk, amikor a Román Kommunista Párt vezetésével a népi erők megdöntötték Antonescu fasiszta diktatúráját. Ezen a napon dolgozó népünk ismételtén kifejezi elismerését és szeretetét a nagy Szovjetunió iránt. Dolgozó népünk szorosan felzárkózva a párt köré, szilárd elhatározással halad a forradalmi vívmányai védelmének útján, hogy békés építő munkájával megteremtse a szocialista rendszert hazánkban, amely a szabadságnak, a bőségnek és a boldogságnak biztosíték.

Éljen augusztus 23,

népünk nagy nemzeti ünnepe, Romániának

a fasiszta iga alól való felszabadulásának napja!

Ünnepi műszak a Vörös Triko gyárban

Hazánk felszabadulásának 12. évfordulója tiszteletére a Vörös Triko gyár dolgozói is ünnepi műszakot tartottak. Ez alkalommal a legszebb eredményt a Rashel osztály felvető érték el, napi tervük 113 százalékos teljesítésével. Egyénileg Rosan Florica 60, Hajdu Margit 53,8, Ackermann Eva 46 és Vasile Valerian 38,4 százalékos normatelteljesítéssel tündek ki. A Rashel kötő és a csévező osztály munkásai is jó eredményt értek el. A konfekció osztály napi eredménye 103,2 százalékos teljesítésével volt. A gyermek konfekció dolgozói 106 százalékra valóították meg napi előirányzatukat.

A Progresul cserépkályhakesztő osztályának dolgozói tegnapelőtt déli 12 órától szeptemberre termelnek. Augusztus 23. tiszteletére augusztus havi tervüket is teljesítették.

Majtényi Erlik

Felszabadult ország

Kik az eszmék világát birtokolják, költők, írástudók, körülállják már hittel és tudással, a vörös lobogót, mert nincsen két út, és nincsen két igazság, — egy van csak a nép — s csak az győzhet ki ereibe gyűjti a nép nagy erejét.

S ahol nemrég a balta választott szét dolgos testvéreket, vizsályt lebirva egymásba fonódnak meleg testvér-kezek. Karéja vonja minden nyelven szóló fiait a haza s van már a szelid moldvai beszednek csikias válasza.

(Részlet a Hűség parancsa című versciklusból.)

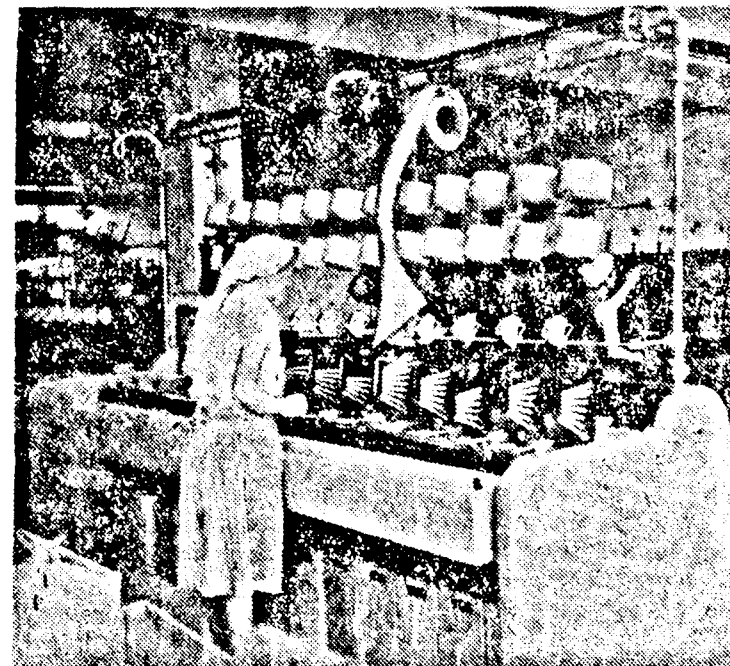
Hatalmas ország, felszabadult ország gyermekei vagyunk! Erte élünk robajló századunkban s ha kell érte halunk. Itt már minden palántát mi öntö-zünk.

mi törtük a rögöt, és irtottuk a burján, míg e termés délcse szárbá szökött.

De százszor ennyit értünk vón el, mégsem lehetsz elégedett. Holnapi tettek izzó szándékával fogadd az ünnepet. Hősök sirjánál tervekkel köszöntse tette kész világ egy rosztovi, egy krimi munkásszony harcos fiát.

Pártunk legfőbb célkitűzése

AZ EMBERRŐL VALÓ GONDOSKODÁS

Az aradi TEBA gyárban napirenden van egy-egy gép, sőt gépcsoport szerelése. Miután új helyére került a gyár csévező osztálya, (új épületbe költözött), több új típusú géppel gazdagodott. A képen látható nagy teljesítőképességű, porszívó berendezéssel ellátott csévező gépet elsőként szerelték fel. A többi gép szerelése most van folyamatban.

A nemrégén városunkba költözött fogászati iskolában sajátítják el a pályájukhoz szükséges elméleti és gyakorlati ismereteket a jövő fogásza. A kép az iskola laboratóriumában készült, ahol a növendékek nagy gondnal és figyelemmel készítik el a különböző fogászati feladatokat.

A NEPTANÁCS TITKÁRA

Ság közseg néptanácsának titkára, Ság közseg néptanácsának titkára.

Kellemes zengés, mely nő hang hallatszott az ajtó felől:

— Jó szerencsét, elvtársak!

A hangra az ajtó felől fordultam. Középtermű, egyszerű kék-fehér csikos ruhába öltözött fiatalasszony lépett a szobába. Az ő hangját hallottam az imént. Bemutakoztunk, megdudtam, hogy a néptanács titkára: Dospinescu Zoe.

Beszélgetni kezdünk. Kértem, mondjon néhány szót arról, miként lett a néptanács titkára. Az elején kezdte mondókáját, gyermekéveiről szólt. Keveset jegyeztem, csak töredékeket, de szavait emlékeztetem véstem. Elete egy-egy fejezeténél elgondolkodva nyúlt vékony, ezüstkerecsű szemüvegéhez. Nagy, szürkészöld szeméből értelem sugárzott.

Szülei Szederhátról kerültek Ság-ra. Apja kistisztviselő volt a község-házban, édesanyja posta tisztviselő. Ság-on végezte az elemi, jó tanuló volt, szülei mindent elkövettek, hogy tovább tanulhasson. Különböztek valamennyien. Tanítóképzőbe került, első sorban azért, mert arra vágyott, hogy egyszer ő is taníthasson másokat, de nem utolsósorban azért is, mert úgy remélte: oklevél lesz a kezében és könnyebben kap majd állást. 1942-ben elhunyt beteges édesapja. Akkor ő tizenhat éves volt a Balázsaiván tanult a képzőben. Mire hetedik lett, abba kellett hagynia a tanulást. Állást vállalt mint helyettes tanítóné, közben tovább tanult. Magánúton végezte az utolsó előtti évet, ugyanakkor kuporgatta a pénzt az utolsó tanévre. 1945-ben, közvetlenül a háború befejezése után újra az iskolapadba került, mint tanuló.

Jelen bizonyítvánnyal végzett. Hazakerült, de mivel még nem töltötte be a huszadi életévét, újra csak helyettes tanítónéi állást kapott.

Azután Aradon a leányliceumban dolgozott, oktató volt, majd 1949-

ben az államapparátus aktivistája lett, a városi néptanácshoz került. Később, saját kérésére, Radnára helyezték, ugyancsak a néptanácshoz. Egyre jobban megkedvelte a közösségi munkát. Radnán ismerkedett meg férjével.

Két évvel ezelőtt kerültek vissza Ság-ra. S ekkor újra eredeti hivatásához tért vissza. A kollektív gazdaság idején volt a néptanács titkára. A kisgyermek és szülei is hamarosan megkedvelték a szigorú, de türelmes fiatalasszonyt. Szerették, megbízták benne. Eppen ezért a kollektívisták, hogy „biztosak legyenek dolgukban”, nehogy elveszítsek a gondos, szorgalmas oktatót és nevelőt, felszólították: lépjen be a kollektív gazdaságba. Dospinescu Zoe egy percig sem habozott, hiszen eddig is magának tekintette a nagy családot. Újjászervezte a gazdaság kultúracsoportját, a színjátszó csoportot és az énekkart, amelyek — irányításával — már 1947—1948-ban is szép sikerrel szerepeltek.

A kollektívisták és az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztok is egyre több bizalommal fordultak a fáradhatatlan tanítónőhöz, aki — bárhol járt — lelkes tömegszervezői aktivista volt. Így került a múlt évben a község néptanácsának élére, ezt megelőzően pedig — 1954 októberében — párttagjelölt lett, majd egy év múlva párttag.

Amikor arra kértem, mondja el, melyek voltak élete legfelfedezhetőbb élményei, így válaszolt:

— Sokat küzdöttem fiatalkoromban a bizony az akadályokat olykor nehezen hárítottam el utamból. Ertehető tehát, hogy sohasem tartoztam a „pitgyergő” lányok közé. De kétszer szívem mélyéből meghatódottam és örömkönnyekeztél hullattam: először

amikor sok keserves hiánytást után megkaptam a tanítónői oklevelet, másodsor pedig, amikor a rajoni pártbizottságnál átadták a párttagjelölti könyvecskéket.

A március 11-i választások alkalmával a község dolgozó szeretetű és bizalmuk újabb tanujelét adták: képviselőjüknek jelölték és március 11-én megválasztották Dospinescu Zoét. Új fejezet kezdődött ekkor a tanítónő életében, új „katedrát”, felelősségteljeset kapott: a néptanács végrehajtó bizottságának titkára lett. S ezt a munkát is — a nyilvántartások ellenőrzését, körlevelek böngetését és végrehajtását, utasítások fogalmazását, okiratok aláírását, szérűhelyek kijelölését, cseplőfelelősök kinevezését, a néptanács alkalmazzott munkájának ellenőrzését és irányítását és még sok-sok kérdés megoldását — komolyan, szorgalmasan végzi Dospinescu Zoe. Megállja a helyét az új „katedrán” is.

De eredeti hivatásáról sem mondott le a kisgyermekkel eltöltött percek nem felejtik el.

A kollektívisták gyermekei még most is oktatónéninek szólítanak a szívem felmelegszik, ha találkozik velük — mondja, majd arról beszél, hogy amint a földnek kevesebb lesz a munka, újra talpraállítja a kollektív gazdaság kultúracsoportját.

Ennyit jegyeztem fel füzetembe és ennyit véstem emlékeztetőbe Dospinescu Zoeról, a sági néptanács végrehajtó bizottságának titkáráról és azt, hogy hazánk sok tízezer dolgozó nővel együtt, a férfiakal váltva, és is töretlen akarattal küzd a boldogabb életért: a szocializmus megteremtéséért.

Szabó János

ÜNNEPI MŰSOR

Hazánk felszabadulásának tizenkettő évfordulója reggelén a város dolgozói reggel hálork, zenés ébresztővel költik. A különböző gyarak, termelőszövetkezetek, vállalatok dolgozói fél 8 órakor munkahelyeiken gyülekeznek, ahonnan együttesen az Avram Iancu-térre vonulnak. Az Avram Iancu-térre megtartott ünnepi nagygyűlés után megkezdődik a felvonulás.

A nap folyamán a felvonulás után számtalan, változatos szórakozási lehetőség áll a dolgozók rendelkezésére. A természetkedvelők a csálal erdőben tölthetik a délutánt, ahol a színpadokon 4 óráról a G. Dimitrov, a CFR, a TEBA, a December 30, a 129. számú építkezési vállalat, a November 7, az IFIL fűrészfűrőgyár kultúregyüttel szolgálják a műsort.

Akik a városban töltik a délutánt, azok az Avram Iancu-térre találhatnak szórakozásra és mindarra, ami ehhez szükséges. A műsort itt 6 óráról a kisipari termelőszövetkezetek szolgálatják. A zenekedvelőket 4—6 óráig a kulturpalota melletti parkban a CFR fúvószenekara szórakoztatja. Mindez kedvező idő esetén.

Ha az időjárás kedvezőtlenre fordulna, akkor is akad elég alkalom a szórakozásra. Az összes filmszínházakban különböző filmeket vetítenek majd, a kulturpalota termében 4 óráról a kisipari termelőszövetkezetek adnak kulturműsort. A TEBA-gyár környékén lakókat a gyár klubjában a Fierarul és a TEBA-gyárak kultúregyüttel szórakoztatják. Gazdag kulturműsort rendeznek a December 30-gyár klubjában a kishiszenmiklósi, az ujaradi, a pernyávi, a mikelakai, valamint a Szabó Árpád kultúrthozonokban is.

Barátok között

Bakács Béla karcolatja

Amint a vonat elhagyja a körösi állomást, szinte szülővárosában érzem már magát. Gondolatai mind ott kalandoznak s a vonat ringató mozgása mintegy taktust ver gondolataihoz.

Felül, s a szemben lévő ülés fölött elhelyezett tájképet nézi.

Valamiféle hegység közé ékelt földérselyet ábrázol a kép. Ilyen természetben sohasem látott régi életének negyven esztendeje alatt... Tavaly a Tátrában láttam... Vajon itt is üdülőhelyeken nyaralnak a munkások?

Lopva pillant utódsaira, figyelték-e? Resteli, hogy a képet borító üveglapon a saját tükröképet nézi.

Hát bizony a fején sok az ezüst szál. Napégette homlokát is felszántotta az idő. Arca kigömbölyödött, de bozontos, fekete szemöldökei alatt még mindig úgy fénylenek acélkék szemek, mint tizenhat esztendő előtt.

Felnéz a poggyásztartóra. Nem kell pipiskednie, könnyen olvashatja el újra az utólsó kártyáján jelyegő néoegykedvénnyel.

„Csordás Imre, az Új Traktor üzemek igazgatója, Budapest.

Vajon mit szólnak majd volt szaktársai, ha megtudják, milyen sokra vitték... Vagy talán korholni fogják, mert nem tartott ki melletük.

Gyermekkorból fogta el ilyen-fajta érzés, amikor egy hegylajzi kirándulásról néhány tíz-tizenkét éves pajtásdával bandukolt az országúton hazafelé. Előtte való reggel székőlt el hazulról, anyja hallani sem akart róla, hogy a gyerek felügyelet nélkül induljon a kétnapos gyalog-kirándulásra.

Édesanyja régen ott fekszik a... igen... az Alsó-tetőben. Furcsa, hogy már a temető elnevezése is alig jut az eszébe. Pedig csak tí-

zenhat esztendeje hagyta el szülővárosát. Hidd, az ember emlékeztében a gyermekkori élmények rögződnek meg leginkább.

Még most is, mintha látná anyja könnyes szemét, amelyet pedig szegény igyekezett elrejtetni: ne lássa a gyerek, hogy neki jobban jár az ütés, amit a kisjü nadrag-jára mért.

Oh, bár most is azzal a simogató jenyitessel várná édesanyja, amiért bucsu nélkül hagyta itt, a rokonok nyakán. Még a temetésére sem jöhett el. Negyvenéves fővel épp olyan felelősen volt, mint akkor, tizenegyesztendő korában.

Kitekint az ablakon. Hirtelen feltűnnek előtte a gyár kéményeinek körvonalai. Amint a vonat közeledik, a kéményre jéstejt betűk felülről lefele haladva, egy nevet jormálnak ki, amelynek gazdájáról alig tudott valamit, amikor elhagyta a gyárat. Azóta megtanulta, hogy az az ember ő érte is harcolt, ott a lipcei tárgyaláson.

Abban az időben nem érdekelt a politika. „Csordás amolyan magának élő ember” — mondták róla. Futballmeccs, kugli, szombat-esti tánc, ez töltötte ki élete negyven esztendejét.

A nőülésre is csak az ostrom után szánta el magát.

Ozvegyasszonyt vett el, az övö-helynek berendezett pincében ismerkedett meg vele. Az utcáról aknák robbanása hallatszott, de sohasem felejt el, hogy az asszony beszédes, barna szemében nem a halálfelelem remegése tükröződött, hanem a gyermekét jéltő anyáé.

Munkaszolgálatos volt a gyermek apja. Az ukrainai aknamezők környékén temetkezett tömegsírba.

Ma tizenhatesztendő a gyerek. Idén érettségizett. Mielőtt eljött hazulról képes lapot kapott tőle a

Balatonról, ahol anyjával nyaral. Lopva fényképet vesz elő tárcájából. Hármukat ábrázolja a kép: őt, a feleségét és fiát.

Igen, a fiát, mert ott, az övö-helyen fiatal fogadták, amikor testével védte a nyilasoktól. Azóta úgy szereti, mintha édes gyermeke volna.

A felszabadulás után egy volt szaktársával találkozott. Az szegyele neki a kérdést: „Mi az, te zsidó kölyök? fogadtál fiadnak?”

Nem is tudja, hogyan uralkodott magán, hogy öklével ne üssön fia sértegetőjének arcába.

Újra a kéményt nézte... „Pedig valamikor abban a gyárban ő is ilyen gyűlölködő volt.”

Még most is szégyenkezik, ha arra gondol, hogy egyszer nemzetiségük szerint különböztette meg az embereket.

Egy héttel ezelőtt, hogy elhagyta a gyárat, bement a munkavezető irodájába, hogy egy meletes tengely esztergályozására nézve utmutatást kérjen.

A munkavezető rámondott: „Hát ki az esztergályos, én vagy maga? Csínázza úgy, ahogy tudja, csak jó legyen.”

Ó, valahogy ingerülten válaszolt. Szót szót követett, majd Vitcu munkavezető kiutasította az irodából. Az ajtóban még utána kiáltott: „Majd megmutatom én nektek bűdös magyar bolsevikok!”

Csordás felkapott egy vasdarabot, hogy a munkavezetőhöz odajárja, de egy kéz nehezedett lendülő karjára.

— Megálljon szaktárs. Nyakunkra akarja hozni a sziguran- cát?

Kovács János hangja volt, a mindig nyugodt, megfontolt Kovács. Csordás még jobban felbőszítette ez a nyugodt hang.

— Maga csak hallgasson, Ma-

Szerda, augusztus 22.

BUKAREST I.: 7: Rádióújság. 7.15: „Jó reggelt gyerekek”. 7.30: Dalok és táncok az ország különböző tartományiból: Szimfónikus zene. 8.30: Központi sajtószemle. 9: Könyvzene. 10: Borodin D-dur 2. számú kvartet. 10.30: Rádiószínház. 12.30: Könyvzene. 13: Hírek. 13.05: Szakszervezeti művészcsoprtok műsora. 13.30: A mozi szimfónikus zenekarának műsora. 14: Román népi muzsika. 14.48: Esztrád hangverseny. 15.30: Hírek. 15.35: Beethoven F-moll 57. szonáta. 15.56: Részletek Kálmán Imre operettjeiből. 16.45: Előadás. 17: A legismertebb román népi melódiákból. 17.30: Rádióújság. 17.45: A népek harci dalai. 18: Moszkva beszél. 18.30: Könyvzene román szerzőktől. 18.55: Hírek. 19: Román népi muzsika. 20: Uzenetek és zene. 20.10: Román népi muzsika. 20.50: Könyvzene. 21: Dalok a román-szovjet barátságról. 21.45: Román népi zene. 22.25: Táncczene. 23: Hírek, sporthírek. 23.15: Táncczene.

BUKAREST II.: 14.05: „Könyvek és hősök”. 14.25: Román szerzők szimfónikus költeményeiből. 14.45: Uzenetek és muzsika. 15: Hírek. 15.05: Román népi muzsika. 15.35: Könyvzene. 16: Rádióújság. 16.15: Chopin: keringő. 16.45: Könyvzene. 17: „Barátunk a könyv”. 17.30: Szerelmi dalok. 18: Román szimfónikus zene. 18.39: Román népi muzsika. 19: Kivánság-hangverseny. 20: Falvak ujsága. 20.15: Könyvzene. 20.40: A barátság hangversenye. 21.40: Könyvzene. 22: Hírek, sporthírek. 22.20: Román népi muzsika. 23: Eji hangverseny. 23.45: Román népi táncok.

BUDAPEST (Kossuth): 8.10: Operarészletek. 9: Irodai műsor. 9.30: Zene. 10: Hírek. 10.10: Óvodások műsora. 10.40: Pillantás a nagyvilágba. 10.50: Enek. 11.10: Körsművek. 11.30: Elbeszélés. 12: Hírek. 12.10: Vidám ritmusok. 13: Falusi híradó. 13.15: Zeneiari muzsika. 14.15: Román zenei hét. 15: Hírek. 15.10: Muzulmánok felvonulása. A gyermekrádió műsora. 15.55: Zeneiari hangverseny. 16.45: Válaszolunk hallgatóinknak. 17: Hírek. 17.10: Szív küldi. 17.40: 25 éves a magyar hangos film. 18: Hósi ének — oratorium. 18.55: Kommentár. 19: Szülőnevelők-gyerekektől 19.20: Jó munkáért — szép muzsikát. 20: Esti híradó. 20.20: Jövesték, gyerekektől 20.27: A világirodalom humora. 20.54: Utazás a karosszékben. 21.05: Salzburgi ünnepi játékok. 21.55: Hírek. 23.40: Zongora. 24: Hírek.

BUDAPEST (Petőfi): 14: Opera-riák. 14.15: Utóélethíradó. 14.35: Operettészletek. 15.10: A tatái üjség. 15.30: Népi együttesek műsora. 16.10: Ajándékhangverseny. 17.10: Az épülő kommunizmus nagy országában. 17.40: Filmzene. 18.10: Európai képeslapok. A gyermekrádió műsora. 18.30: A rádió nyári szabadegetyme. 19.35: Méray Tibor íróda-mí jelyezete. 20: Rádiójátékok zenéjéből. 20.20: Sporthíradó. 20.40: Román zenei hét. 21: Lapszemle.

ga is velük barátok. Látom, mindig románokkal jár. Egykuron pendül velük.

Amikor délután hazafelé tartott, Kovács melléje lépett az utcán.

— Haragszik még, Csordás szaktárs? — mosolygott.

Csordás morgott valamit, de Kovács tovább folytatta. Olyan hangon és archifejzéssel, hogy úgy látszott, valami tréfás történetet mesél.

— Nem az a módja a harcnak, szaktárs, ahogy maga csinálja. Csak szervezeten tudunk elérni valamit. Azok a románok, akikről azt mondja, hogy barátaim, szintén azon dolgoznak, hogy az ilyen Vitcu-félék ne tölthessenek mérget a munkások poharába.

Körülnézett.

— Ma este előjön hozzám Se-lejan, a rugószaktárról. Jöjjen el maga is, hadd hallja meg, milyen a harcos román munkás hangja.

Valami olyasmit monyogott, hogy majd máskor elmegy, ma te-kepártija van a „Három hordo”-ban.

Másnap aztán elterjedt a hír a gyárban, hogy Kovácsot és Se-lejánt elvitték a hekusok, amint be akartak lépni a gyárkapun.

Popescu, az igazgató, később bejött az osztályba, s Vitcuval beszélgetett. Amint Csordás elment melletük, az igazgató hangját hallotta: „Megin megszabadultunk két veszedelmes alaktól.”

Már a váltókorn himbálózik a vonat. Tászkáját kezébe veszi és kimegy a folyosóra.

Igen, ott halad a váradi sinpár, arra ment 1940 őszén Csümege. Nem szót senkinek, nehogy az anyja üvisszatartsa.

Hirtelen elpirul. Arra gondol, hogy megcsókolt a földet, amikor dltépte a határt. Hányszor bántotta ez később, amikor eszébe jutott. Mintha arcúvágást kapna, amikor Váradon a szemébe mondták: jöjtem.

Amikor rokonai kiváltották a megfigyelő táborból, Pestre ke-

TESTNEVELÉS ÉS SPORT

Céllövőverseny

a felszabadulás évfordulója tiszteletére

Az aradi céllövő szaktizottság szombaton és vasárnap céllövő versenyt rendezett augusztus 23. tiszteletére, amelynek pisztolylövő számát a December 30-lóteren, egyéb versenyszámait a Május 8-lóteren bonyolították le. Az aradi céllövők jó eredményeket értek el és a részletek az alábbiak:

Pisztolylövőverseny. 60 lövéssel: 1. Popovici Ioan Fl. Rosie Com. Alimenter 549 körrel, 60 alak találattal, 2. Tunea Adalbert Locomotiva 451 körrel, 55 alak találattal, 3. Ponta

Tiberiu AVSAP 387 körrel, 46 alak találattal. Kisbő puská, 3x20 lövéssel, fluk: 1. Selean Ioan AVSAP 514 kör, 2. Tunea Adalbert Locomotiva 500 kör, 3. Miculija Remus AVSAP 498 kör. Leányok: 1. Quintus Eva Locomotiva 508 kör, 2. Tascu Iuliana Fl. Rosie Com. Alimenter 497 kör, 3. Tunea Cornelia AVSAP 458 kör.

Szabad fegyver, 3x20 lövéssel: 1. Quintus Ioan Locomotiva 551 kör, 2. Quintus Terezia Locomotiva 531 kör, 3. Quintus Maria Locomotiva 515 kör.

Az aradi Locomotiva vizilabdázói a minősítő bajnokság döntőjében

Az országos vizilabda bajnokság „B”-csoprtjába való bekerülésért folyó tartományi selejtezőt az elmúlt napokban vívták meg Temesváron és a ketős mérkőzés az aradi vizilabdázók nagy sikerével végződött. Az első mérkőzésen az aradi Locomotiva 13:8 (7:3) arányban győzte le a resciai Energia-Metalul együttesét. A gólokon Asztalos (4), Frank (3), Kontor (2), Borza (2), Salamon (2) osztzkodtak és a mezőny leg-

jobbja Asztalos volt. A második mérkőzés az aradi Locomotiva még biztosabb győzelmével zárult: ezúttal 19:0 (8:0) volt az eredmény az aradi vasutasok javára. Ezúttal Kontor (7), Salamon (5), Asztalos (4), Borza (2) és Frank (1) szerezték a mérkőzés góljait. Borza volt ezen a mérkőzésen a mezőny legjobbjá. Az aradi vasutasok ezzel a győzelemmel bekerültek a „B”-ligába jutásért vívott selejtező döntőjébe.

Aradi céllövők jó szereplése

Az AVSAP klubok keretében a közelmúltban rendezték meg Bukarestben az országos céllövőverseny befejező szakaszát, amelynek keretében az aradi AVSAP klub versenyzői szép sikerrel szerepeltek. Így többek között az aradi Varga Gábor az ifjúsági nagykiliberá pisztolylövő versenyben győzött, annak ellenére, hogy még csak két hónap óta tagja az AVSAP klubnak. A katonai fegy-

ver ifjúsági csoportjában ugyancsak aradi végzett első helyen, Miculija Remus személyében. A kisbő puská verseny ifjúsági csoportja szintén aradi sikert hozott: Schmidt József győzött ebben a számban. A fiatal versenyzőkkel Pelea Mihai elvtárs, az aradi AVSAP klub felelőse foglalkozott, hogy minél jobban fejlesszék képességeiket.

V. G., levelező

Temesvári Sființa—Temesvári Locomotiva

A két temesvári „A”-ligás csapat mérkőzése Aradon kerül sorra, miután a Temesvári Locomotiva rendezési jogát 3 fordulóra felfüggesztette.

Néhány sorban

A nagyszabású budapesti nemzetközi atlétikai versenyen a lengyel Dunska 635 cm.-el új világrekordot állított fel a női távolugrásban.

Moszkvában a Kínai NK férfi és női röplabda csapatai mérkőztek a Szovjetunio csapataival. A nőknél 3:1-re, a férfiaknál 3:0-ra győztek a szovjet röplabdázók.

Argentína labdarugó válogatottja a Csehszlovák Köztársaság válogatott csapataival mérkőzött és a dél-amerikaiak 1:0 (0:0) arányban győztek.

A moszkvai Locomotiva labdarugó

csapata befejezte kanadai turáját és az utolsó mérkőzésen Torontóban 2:1 arányban győzött Kanada válogatottja ellen. Mind az öt kanadai mérkőzésük megnyerték a moszkvalak s 32 gólt rugtak, 7 gólt kaptak.

Megkezdődött a budapesti nemzetközi tenisz-verseny, amelynek első napján Tudorel Badin legyőzte a francia Vernont, Cristea pedig alulmaradt a magyar Tóth-al szemben. A szovjet atléták versenyen a Szovjetunio 4x200 méteres síkfutó váltója 1:24.4 mp.-es időeredménnyel új szovjet csúcsot állított fel.

Románok, magyarok, németek, is-ten tudja még mifélek. En tanítom őket.

Csordásnak most az a jelenet jut eszébe, amikor Vitcu gorombán odaszólt tanácskérő szavára.

Kovács, mintha csak kitalálná gondolatait, átvezeti a rugószaktályba. Magas, kopaszodó fejére mutat, aki munkadarab fölé hajolva egy fiatalembernek magyaráz valamit.

— Emlékszik Selean szaktárs-ra? Nézze, hogyan tanítja azt a magyar fiút.

Odáértnek.

— Nézd csak Selean, kit hoztam — teszi kezét az olajos munkaruháj ember vállára Kovács. — Csordás szaktárs — segít az emlékezésben. — Tudod, aki nem jött el azokban a napokban, amikor lebuktunk.

— Igen, igen — mosolygott Se-lejan. — Maga az, aki azt hitte, hogy odadt puzsi-pajtása lesz a grófoknak. — Nevetett. — Hát látja, azóta mi is csináltunk valamit. Olyan házat építettünk magunknak, amelyikbe mindenki belefér, aki dolgozik. Akár román, akár magyar, vagy másféle. Na de azért még nem fenékk fejfel, ahogy a magyar mondja. Még sok a ten-nivaló. Vannak, akik hintik a nadragulya magot a munkások köz és még annak, akik most is a régi csizmában járnak. Mert tudja, az örög nem alszik, — ahogy a román mondja.

Mosolygós szemével Kovácsra kacsint. — Na de most mi vagyunk az erdő felől. Ugye, komám?

Csordásnak valami sohasem érzett forráság önti el a szívét. Csak ennyit tud mondani: — Ugy, ugy, Selean. — És hozzáteszi azt a szót, melyet anynyiszor mondott titkolózva a pesti hadiüzemben a háború alatt, hangosan és büszkén a felszabadulás után. mozgósítónak a gyűléseken, de talán sohasem ilyen mélytételmien, szívből, muzsikálódan: — elotdrst

A. G. Dimitrov-
vagyongár-
osztályán
ezév-
ben új terméket
gyártanak: önműködő légfékeket és
féküzemanyagokat. Milyen egy-
szerűen hangzik ez? Két új termék.
De mennyi munka van mögötte!

Eddig önműködő légfékeket s fék-
üzemanyagokat Bukarest, illetve
Sztálinvárosból kaptak. A múlt év-
ben elkezdtek a féküzemanyagok és két
fontos vagonalkészítési sorozatgyártá-
sának előkészítését. És itt kezdődik
meg a hatalmas feladat megoldása a
féküzemanyagok és féküzemanyagok
számlára...

Segít a mindentfűdő kis fűzet

Sokáig kisebb-nagyobb nehézsé-
gekkel, de mégis aránylag simán ol-
dották meg a technikai osztály dolgo-
zói a műszaki feladatokat. A feladat
nagyaságát úgy mérhetjük fel, ha ezt
két számmal érkeztetjük. Több,

Mihailovici Gheorghe, a féküzemanyag fiatal esztergályosa, szakértelem-
mel figyeli a másoló-esztergápad működését, amelyen naponta sok-sok
munkadarab készül el és így rendszeresen teljesíti havi normáját.

mint ezer készülék és körülbelül 1500
művelet szükséges az előállításához.
„Egy komor téli reggelen jelentet-
ték, hogy az „X játék” műszaki elne-
vezésű mozgás nem szabályszerű.
Osszeült a technikus munkaközös-
ség a kis üzemosztály hosszú mű-
szaki irodájában: Domán Sándor
mérnök, Mihos Eduard technikus, Po-
povici Petru osztályvezető és a többi-
ek.

Számolták, rajzolták, technikai
műszaki repkedtek a levegőben. A
cigarettafüst már áthatolhatatlan
volt. Késő éjszakai órákba nyúlt a
tanácskozás. A gyár sötét udvarára
ráverődtek az éjszakai műszak fé-
nyei. A hibát nem találták.

Mihos Eduard technikus fiatal, so-
vány, csupa tiszta ember. Emlékezett a
két év előtti budapesti gyárlátoga-
tásra, amikor a magyar elvtársak át-
adták tapasztalataikat az aradi va-
gongyár műszaki küldöttségének.
Minden tapasztalt technikai újdonsá-
got vastag fűzetbe jegyzett le ak-
kor Mihos. Elővette most is a min-
dentfűdő fűzetet. Lázasan lapozta, a
többiek fölője hajoltak, de senki sem
szólt. A csendet diadalkiáltás törte
meg:

— Megvan!

Es valóban, a fűzet közepén egyik
kézzel rajzolt ábrán meg volt a
megoldás.

Elhárult akadály

Még aznap éjszaka kidolgozták
ennek alapján a műszaki tennivaló-
kat és amikor kijavították a készülé-
ket, úgy ment minden, mint a kari-
kacspás. Elhárult az utolsó aka-
dály is a sorozatgyártás előtt...

Megkezdődött a sorozatgyártás.
Ujabb nehézségek merültek fel. La-
gyártottak egy szerkezetet és a gyár-
tásnál kiderült, hogy az excentrikus
kör ellentétes oldalra esett. Cris-
tea Mihai technikus négyszer küldte
vissza a szerkezetet, míg végre sike-
rült úgy legyártatni, hogy pontos-
san befűtötte a neki szánt feladatot.

Napsugaras jelen

Amint eddig elmondottunk, az a
küzelmes multnak részbeni érzékel-
tetése volt, mert a jelen már nap-
sugaras. Fennakadás nélkül gyárt-

önműködő légfékek
gyártása, én még-
is ezeken akar-
tam dolgozni és

most is ezt végzem.

Mihailovici Gheorghe valóban új-
típusú fiatal. Szabadidejében az
Energia Constructorul labdarúgó ed-
zéseire jár.

— Nem túl fárasztó ez? — kér-
dezzük.

— Sőt ellenkezőleg. Kimondottan
hiányozna egy-egy edzés. Munka
után felülök a kerékpárra és indu-
lós.

Azt is eláruljuk, hogy a kerékpár
a jó munka kézzelfogható eredmé-
nye. A rendszeres havi normatűl-
eljesítés ugyanis nemcsak elismeré-
ssel, de javadalmazással is jár. És
eből vette Mihailovici a kerékpárt.

Sok-sok munka- és sportiskert ki-
vántunk neki és a többi fiatal vas-
munkásnak. A részlegen ugyanis tu-
sultunk, hogy a fiatalok. Ezért
hívják ifjúsági osztálynak. De ta-
pasztalt, idősebb szakmunkásokat is
találunk itt.

Borota Gheorghe, az alapszerve-
zet titkára, aki a CFR főműhelyben
dolgozott hosszú éveken át, jól is-
meri a légfékek minden csínját-bí-
nját. Nem véletlen tehát, hogy őt biz-
tálták meg a kész fékek kipróbálásával
és ellenőrzésével. Ezt egy rendkívül
szellemes gép végzi, amit nemrég
szereztek fel.

„Ugyanilyen próbagéppel, de a
részleg másik sarkában kísérletezik
ki a kész féküzemanyagok pont-
osságát is.

A technikai munkaközösség: Do-
mán Sándor és Schvalje Anton mér-
nök, Popovici Petru részlegfőnök,
Cristea Mihai és Mihos Eduard tech-
nikus, Harna Gheorghe lakatos, a
féküzemanyag munkáival együtt vá-
lóban jó munkát végeztek, hogy sikerül-
tett a két fontos szerkezetet sorozat-
gyártásban előállítani.

Kiható és odaadó munkával elé-
rték azt, hogy ma már ezen a rész-
legen könnyen és gyorsan megy a

A képen az önműködő légfékek
kipróbálását látjuk, melyen
diagram jelzi a fékek ellenőrző képe-
ségét.

munka. Ezt bizonyítja augusztus 23-i
vallomásuk is, amely szerint 20 szá-
zaddal több légféket gyártanak,
mint amennyi tervükben szerepelt. Ez
a vállalatuk megvalósult.

Már jó későre jár és közeledik az
első váltás befejezésének ideje, am-
kor elbúcsúzunk a féküzemanyag
dolgozóitól, akik a jövőrezt munka
lelkes örömmel köszönhetik felsza-
badulásunk napját, hiszen kemény
akarattal küzdve, nehéz technikai kér-
déseket oldottak meg.

Lukács Piroška
Messer Sándor

A kollektivistá

Nagy István, a nagyiratos kolle-
ktív gazdaság sertésgazdója. Mire
a kollektivisták nagy többsége be-
jár a gazdaságba, ő már ellátta a reá-
bizított állatokat. A 12 tenyészkoca és
a 48 malac gondozása bizony sok
munkát igényel, jól kell hogy dol-
gozzon, ha becsületesen elég akar
tenni feladatának. Már pedig nem
szerezné, ha elégedetlen szavakat ha-
lana munkájáról. Egész életében
mindig serényen dolgozott, még an-
nak idején is, amikor a nagygazdák
tarlóra húzták a kaszát. Most meg-
szórt a sajátját, a közösség vagyo-
nát gondozza...

S ha visszagondol arra, hogy egy
évtizeddel ezelőtt a kizsákmányolók
eszköze volt, reggeltől késő estig na-
radhatatlanul dolgozott, és miért?
Hiszen kenyérből sem került elég az
asztalra, még jobb munkát végez.
Azóta megváltozott az élet. A 12 év
mennyi újat hozott! Valamikor még
álmodni sem mert volna arról, hogy
éhez a gyermekei embereké válnak,
még pedig olyan embereké, akik
tanulhatnak és másokat is taníthat-
nak. A lánya, Rozália, most Majláton
tanítónő, az iskola padjaiba került
növendékeket neveli. András fia is
becsületére válik a társadalomnak.

A többiek nem tanultak felső isko-
lát, de azért jól élnek. István, a leg-
idősebb a kollektív gazdaságban
dolgozik, a keresetéből idén házat
akar vásárolni. Megengedheti-e ezek
után Nagy István magának, hogy
elhanyagolja a község gondozását?
Nem. Még csak nem is gondol
ilyesmire. Ameddig erejéből telik, be-
csületesen dolgozik, hiszen saját
magáért, családjáért, az új életért
fáradozik.

b. m.

Olvasd és terjeszd a „Vörös
Lobogót”, az RMP Árad-
városi és rajoni bizottsága, a
városi és rajoni néolapja
lapját.

„Vijjan-ünnep”

Ha nem köszöni, talán észre sem
veszem és elhaladok a rövidnadrá-
gos kisfiú mellett, aki apró körö-
re, recés vonalakat rajzolt mez-
telen lóujjával az út porába. De
köszönt: az idegennek és felnőtt-
nek kijáró tisztelettel, csernabököny
gyermekhangon, jónapot kíván.
Nagy, boltozatos koponyáját lehaj-
totta és látszólag minden figyel-
mét a porba rajzolt művészet jog-
lalta el. Nullás géppel nyírt ko-
pasz jeje világított a napfényben.
Az embernek barack-adásra csü-
csörögnek az ujjai ennyi mester-
séges kopaszág láttán. A barack
nem maradt el. Ajkával, pajkos
szemeivel, egész arckifejezésével
mosolygott. Tetszett neki a bará-
kozás.

— Hogy hívnak, kőse? —

— Kezdem a társalgást.

— Pistikének — válaszolt, mi-
közben a porba rajzolt soklábú őslé-
nyét lompos farokkal tette tökéle-
tessé.

— Iskolába jársz-e már, Pisti-
ke?

— Még nem, — majd a vijjan
ünnep után — hangzott az érte-
lmetlen válasz.

— Milyen ünnep után?

— Vijjan, vijjan — magyaráz-
ta a mert látta, hogy ennyi ma-
gyarázat után is értelmetlen arc-
kal bámulok, apró karját a vil-
lanypóza felé lendítette.

— Mikor lesz a villany ünnep,
Pistike?

— Csütörtökre — hangzott a
pontos válasz, majd meztelen tal-
pával unottan eltört a heve-
nyesze rajzolt brontosaurusz.

Pistike és vele együtt bizonyára
sok szentpáli lakos villanyünnep-
nek nevezi augusztus 23-át. Hát
nem érdekes ez? Pedig, ha a 6—7
éves Pistike villanyünnepnek
nevezi felszabadulásunk éor-
fordulóját, nem csodálkozhatunk. En-
nek története van. Ugyanaz, ha-
gyomány. Ezt akarom elmesélni,

hogy a pistikék kiül megismer-
jék a pisták és pistabácsik is.

Az úgy olt, hogy sűrűn mon-
datták a falubeliek, hogy jó lenne
a villany a faluban, hiszen itt va-
gyunk puskaölősnigyre a városból.
Nem nagy dolog ez. Viseljük a
költségeket.

De hát a mondatoktól még nem
gyult ki a fény a parasztházakban.
Küldöttség indult a városba. El-
mentek ponciustól-pilátusig, de
hiába. Villany kell nektek? Ki-
nyit a csipdők? — mondták az
urak. Nem ígérték semmit a bi-
zottság lehorgasztott fejével tért
vissza a faluba.

A harmincas évek végén úgy
tűnt, hogy a szentpálakra is jut
majd a villany fényéből, mert Bu-
tuescu Traian, az aradi dramszol-
gáltatási vállalat főmérnöke, bir-
tokot vásárolt a falu határában. A
bírtokvásárlást pedig villanyfény
követte. Nappal a faluig hallatszott
a motorok zúgása, éjjel pedig va-
kítóan világító égők mutatagát fü-
gét az alig másfél kilométerre lé-
vő, sötétbe burkolt falu lakosai-
nak.

Ismét feléledt a régi edgy: vi-
lágosságot a falunak. Újból kül-
döttség indult és igéretekkel jött
vissza. Csercel Ioan, a falu bírja
megszervezte a pénzügyiést. So-
kan maguktól is gyermekeiket
vonták meg a falatot, — de adtak.
Rövidesen 200.000 lejűt hozott ös-
sze a lelkesedés, hogy aztán éve-
ken keresztül odraják a világossá-
got szállító fényhuzalt — hiába.
Kézen-közön eltűnt a begyűjtött
összeg és megmaradt a sötétség.

1944 augusztus 23-ika forduló-
pontot jelentett a falu életében. A
felszabadulással együtt teljesült a
falu régi vágya. Kigyúlt a villany-
fény az alacsony parasztházakban.
Örökre elűzte a sötétséget.

Ezért nevezték Pistike villanyün-
nepnek augusztus 23-át.

k. t.

Nagyot fordult a világ

A község apraja-nagyja ismeri An-
dó Ferencet. Közben a család népe-
sége. Már hat gyermek apja volt,
amikor kitört a háború s ez csak fo-
kozta a szegény ember nyomorát,
mindennapi kenyérével kapcsolatos
gondját. Munkaszolgálatra hívták s
otthon maradt a sok kis apró gyer-
mek betevő falat nélkül. Megszokták
és szokás közben a határon is átme-
részkedtek. Emberibb életet remélt
Magyarországon, de amikor csalá-
djára is átszökött, már látta, hogy
börtönét egy másik börtönnel cse-
rélté fel s élete folyása nem javult,
hanem rosszabbodott.

A visszaemlékezés mely redők
szánt napbarnította arcára, tiszta
csillogású kék szeme szinte szik-
rázik, amikor magyarországi éle-
téről beszél:

— Élet volt az? Csak annak csu-
folták. Kazánfűtő voltam a győri
repülőgépgyárban. Családommal
éheztem és ártéktelgük a légitámadá-
sokat. A későbbes végzetes gon-
dolatok felé ösztözt. De hat gyerme-

tem volt. Vállalnom kellett a kutyá-
nak való életet.

— S aztán beköszöntött augusztus
23-ika — próbálók véget vetni kesé-
ri emlékeknek.

— Hát igen. Megérkezett. Egy ki-
csit eltörlődött ugyan odaát ez a dá-
tum, de tudtam, mindig éreztem,
hogy ennyi rossz után jobb életnek
kell következnie.

Eltűnnek homlokáról a redők,
Szinte megfialalodott a kemény férfi-
arc.

A felszabadulás után nyolcra sza-
porodott a gyermekek száma. Lás-
san megszűntek az anyagi gondok.
Andó Ferenc pedig, a hajdani kismé-
mizett, ninetelen paraszt először
érezte, hogy joga van emberi életet
élni. Margit lánya már középiskola-
ba került és onnan a kolozsvári me-
zőgazdasági főiskolára. Jövőre már
mérnök lesz.

Nagyot fordult a világ kereké s
ezzel együtt megváltozott az évtize-
deken keresztül elnyomott sok-sok
Andó Ferenc sorsa, élete.

Rózsa Aliz:

Látogatás a régi házban

gyelek, hogyan burkolja be férjem
a nagyobbik gyermekét, a négyéveset.
Lebotorkálunk a rossz, meredek lé-
pcsőkhöz a nyirkos, hideg pincébe,
melynek dohos leveleire úgy zár kö-
rül bennünket, mint valami baljó-
slatu nagy fekete torok, a háború, a
gyűlölet, a fenyegető veszélyek tor-
ka.

Kis viharláng pislákol a fa-
lon s annak halvány fényé-
nél vesszük szemügyre, ki érkezett
már meg, ki késlekedik. A közös ve-
szélyben kialakult közösségi szel-
lem arra kötelezi a lakókat, hogy
azokért, akik nem jelentkeznek, be-
dörömböljenek, mert a sokat virras-
zó emberek között akadnak melyen
alvók, akiket még a szirénák hangja
sem képes felébreszteni.

Már többen lent vannak a pincé-
ben, aztán érkezik Lajos bácsi, öreg
házmesterünk, a mindenhez értő
ezermester, néhány szomszéd, akik
biztonságabbnak látják a mi pin-
cénkét s egy új lakó, egy harminc év
közétti Dorohói-vidéki asszony, aki
nagy aranykezét visel a nyakán és
akiről annyit tudunk, hogy a fér-
je a sziguranán van alkalmazás-
ban.

Helyet foglalunk a padokon és fe-
szült várakozásban telnek a percek.
Tiszán halljuk a ház fölött repülő
gépek zúgását. A háziaszony imát
mormol, két idős néni egykedvűen
néz maga elé.

Kintről dörömbölés hallatszik.
Ajtót nyitunk.

Vasutas sapkás férfi érkezik. Az
mozdonyműhely munkása. Olyan de-
rűs mosollyal üdvözlő a jelenlévőket.
Mint ha névnap mulatságra egybe-
gyűlt társaságba toppant volna be.
Ölemben felébred kicsiny fiam és

kimondja az első szót, amit a fel-
nőttkéntől lesett el: „Bomba”.

A vasuti munkás józuen nevet s
a gyermek fölő hajolva mondja:

— Gabika, azt mondd inkább: bé-
ke... Rövidesen ez a szó jön divatba.
Elismélt: Béke.

— És a gyermek utána mondja.
Kintről tompa dübörgés hallatszik.
Sápadtan nézünk egymásra.

— Csak nyugalom — mondja a
vasuti munkás. A repülőgépek el-
vonultak. Mindjárt vége a riadónak.
S igaz van. A szirénák a veszély
mulatit jelzik. Felállunk, szedelőz-
ködünk. Az új lakónő a sápadt asz-
szonyokhoz fordul.

— Nincs okunk az örömrre. Ha el
is mult pillanatnyilag a veszély, na-
gyobb veszély fenyeget. Az oroszok
állították a Kárpátokat és közelednek.
Mivel szavaira senki sem vála-
szol, — még hozzáteszi:

— Látom, maguk nem tudják,
hogy kik az oroszok és mire képe-
sek. Maguk örülnek, ahelyett, hogy
sírának.

A szavait követő fagyos némasá-
got választanak veszi és sértődötten,
szikrázó, fenyegető pillantással néz
végig rajtuk, majd felsiet a lépcsőn.
A vasuti munkás végigpillant a je-
lenlévőkhöz és csendesen mondja:

— Az elmúlt év tavaszán a va-
sutilagzatóság Birzulába küldött,
„Transnyisziába”. Misa Ruhacsin-
szki nevű vasutas családjánál szál-
lósoltak el. Azt hittem, hogy az or-
szágaink közötti háború miatt ellen-
ségeken kezelnek majd. Nem így tör-
tént. Testvértként fogadtak. A hábo-
ru miatt maguk is szűkben voltak az

életemnek, de minden falatjukat meg-
osztották velem. Ertelették és átérze-
ték, hogy a háborút a dolgozó nép
akarata ellenére indították a Szov-
jetunió ellen. Sohasem ismertem
jobbakká, békeszeretőbb embereket,
mint a szovjet emberek.

Az asszonyok arcán meleg, hálás
mosoly csillant fel. Még a vakbűvő
özevgy is, aki hajlamos volt az új
lakó hirtől halálra rémülni, most
egy kicsit megnyugodott.

— Köszönöm — mondotta. — Tu-
dom, hogy maga sohasem hazudik.
Jóéjszaka mondtunk egymás-
nak és elindultunk a pince-
lépcsőkhöz felfelé, hogy másnap, har-
madnap és még igen sokszor talál-
kozzunk lent, halálfélelem és re-
ménykedés, sóvárgó békevárás és
bízalom perceiben, mindaddig, míg
egy éjszaka elérkezt a hön várt pi-
lanat. Megtudtuk, hogy Románia né-
pe véget vetett a szovjetellenes há-
borúnak. A hadsereg teljes fegyveres
erejével a hitleri hadigépezet ellen
fordult s a felszabadító szovjet had-
sereg megsemmisítő csapásai alatt
összeomlott Antonescu fasiszta dik-
tatója. Tudtuk már, hogy a Ro-
mán Kommunista Párt vette kezébe
a nép sorsának irányítását.

Vártuk ezt a pillanatot és mégis
mérázó és nagyszerű élményként
élt bennünket.

— Emlékszik arra az éjszakára?

— kérdezi tölem az ezredes.

— Hogy emlékszem-e? Hát leh-
t elefelejni, amikor a szomszagtól
haladókönk vizet adnak, vagy a ha-
láraitól nyakáról leveleszik a kését?

— Mi akkor éjjel Magdus szülei-
től kerékpáron jöttünk haza — me-
séli. Az uton egy ismeretlen férfi te-
lénk kiáltott: „Gyűsátok meg a
lámpált Világítsátok ki a házat. Bé-

ke van!” Azt hittem, hogy ő van ki-
világítva, hangja mámoros emberre
vallott. Pár perc múlva hazaérkez-
tünk s maguk a kapuban vártak
ránk, hogy a jó hírt közöljék. Ekkor
értettem meg, hogy az én első hi-
romdóm, az az ismeretlen férfi, nem
az itálól, hanem az örömtől volt
részeg.

Magdus veszi át a szót:

— Emlékszik, hogy költögtünk
sorra a szomszédoktól, hogy az örök-
hírt tudtukra adjuk. Csak az új lakó-
kat nem kellett ébreszteni. Ok már
tudták, de számukra nem volt öröm.
Izgatott kapkodással későültek és
egy óvatlan pillanatban el is tűntek
a házból.

Tizenkét év. Mennyit tanultunk
ezalatt az idő alatt. Hogy kitagúg
körülöttünk a világ — mondja a
ezredes, aki nem más, mint a mo-
zdonyműhely egykori munkása.

— Nekem meg lépést kellett tar-
tanom Nicuval, hogy el ne mara-
djak mögötte — teszi hozzá az asz-
szony.

— Egy szerelmes feleségnek az
nem nehéz feladat — mondom és
nevetünk.

— Vájon csak — állt fel Magdus
a helyéről. — Emlékszik még arra
a versre, amit azokban a napokban
írt? Elittem, megöriztem. — Egy
fiókból kicsit gyűrött papírlap kerül
elő.

— Hogy emlékszem-e, ez az egyet-
len versem, amit kívülről is tudok.
Az utolsó szakasza így szól:

— Hittel vallom, bármennyig
élek, el nem felejttem azt az éjet.
Távolban tankok dübörögtek, / lán-
gokadó ágyúk dörögtek, / mégis amit
nagyapának vágyott, / már izlettük a
szabadságot. / Sírú örömkönyöket
sírunk, / augusztus 23-át írunk.

Hát így volt, — mondjuk és el-
váltok ugy búsuzunk, mint akiket
közös nagy élmények kötnek össze,
a barátság s az emlékek szálai.

Noha még álmodom a Babes-
utcai régi házról, ahol éle-
tem legemlékeztetőbb tíz évét töl-
töttem. Itt éltük át a második világ-
háború legsötétebb időszakát, hogy
végül is egy csodálatos és felejthe-
telen augusztusi éjszakán itt érjünk
meg a felszabadulást.

Húzott a szívem, az emlékek, meg
rég jó szomszédok meleg hívogató
szava, hogy látogassam meg egyko-
ri otthonunkat, ahonnan a felszaba-
dulás utáni években költöztünk el.
Erdekel, hogy alakult régi,
szinte már barátokká melegezett is-
merősök sorsa az elmúlt évek alatt.

Tizenkét év rövid idő, — gondol-
tam, amikor az öreg diófát nézeget-
tem, melynek törzse alig vastagodott
ennyi idő alatt. Csak a bokrok, cser-
jék lombosodtak, meg a virágok nő-
nek sürűben a falak mentén.

Az öreg ház, mely becsülésem sze-
rint több, mint százötven éves, mint
sem öregedett, hála a benne lakó nők
gondosságának, tisztaság szereteté-
nek. Kocsiként éppen úgy találtam
hulló levelek seprégetése közben,
mint tizenkét évvel ezelőtt. Mintha
azóta le sem tette volna kezéből a
seprőt s zsebéből a galyvágó ollót.

Ismerős arcok bukkannak fel itt is,
ott is. Ajtók nyílnak és az egymást
rég nem látott emberek, asszonyok
csapongó, rendszertelen beszámolóit,
heves örömteli és csodálkozó felkiál-
tásai hallatszanak. Most látom, hogy
egy kurtá óra milyen kevés ahhoz,
hogy öt-hat ajtón belépjek, ennyi em-
berrel elbeszélgessek és felmérjem
fejlődésüket, sorsuk fordulását. Így
hát egy pillanatilag habozva nézek kö-
rűt, hogy aztán a legszeleesebbre tárt
ajtó, a legmelegebb mosoly hívásá-
nak engedelmessévé lépjek be egy-
kori lakásunk ajtaján.

Magdus, a ház asszonya, éppen
olyan üde és fiatal, mint
amikor évekket ezelőtt láttam, de ak-
kor a legszebb, amikor az urára, az
ő Nicuájra pillant. Ivenkor a sze-
me fényesebb, a mosolya lágyabb,

India álláspontja Suez kérdésében

K. Menon felszólalása a londoni értekezlet 20-i ülésén

LONDON. (Agerpres.) — A londoni értekezlet augusztus 20-i délutáni ülésén felszólalt Krishna Menon, India képviselője. Kijelentette, hogy az értekezlet fő feladata békés megoldást találni a Szezi-csatorna kérdésében, még pedig az ENSZ alapokmányában foglalt elveknek megfelelően, továbbá annak a ténynek az elismerése alapján, hogy a Szezi-csatorna Egyiptom szerves része, valamint elismerése, hogy az 1888. évi egyezménynek megfelelően biztosítani kell a csatornán való szabad hajózást minden ország számára.

Krishna Menon ezeknek az elveknek az alapján India küldöttsége nevében javaslat-tervezetet terjesztett az értekezlet elé, azzal, hogy ez tárgyalási alapul szolgáljon a kérdés békés megoldására. A tervezet előírja, hogy az 1888. évi konstantinápolyi egyezmény felülvizsgálását „azzal a céllal, hogy ismét megerősítsék az egyezmény elveit és végrehajtsák a jelenlegi szükséges módosításokat, nevezetesen, hogy kiegészítsék az egyezményt méltányos díjszabások és járulékok megállapításával a csatorna karbantartására vonatkozólag.”

Ebből a célból — hangzik továbbá a javaslat — meg kell vizsgálni minden lehetséges intézkedést, nem zárva ki az 1888. évi egyezményben részt vett államok és a csatornát használó összes többi államok képviselőiből álló értekezlet összehívását.

Az indiai küldöttség egyuttal javasolta, hogy „amélkül, hogy érintene Egyiptom tulajdonjogának megőrzését és a csatorna egyiptomi adminisztrációját”, vizsgálják meg a csatorna nemzetközi használatát és az „Egyiptomi Szezi-csatorna Társaság” érdekei közti kapcsolatok kérdését, s létesítsenek egy tanácskozó szervet, amely a csatorna használatának érdekeit képviselné a földrajzi képviselet elve alapján. E szervet tanácsadó és határozathozó, valamint összekötő funkciókkal kellene felruházni. A javaslat szerint az egyiptomi kormány köteles volna minden évben jelentést küldeni az Egyesült Nemzetek Szervezetének az „Egyiptomi Szezi-csatorna Társaság” működéséről.

Krishna Menon a javaslatok előterjesztésekor kijelentette, hogy ezek igen hajlékonyak és hogy az indiai küldöttség kész arra, hogy a megbeszéléseken más véleményeket is figyelembe vegyen, de csak annak a vitathatatlan ténynek a fényében, hogy a Szezi-csatorna Egyiptom tulajdona és hogy a Szezi-csatorna Társaság államosítva van.

Ezután az USA küldöttségének vezetője, J. F. Dulles szólt fel. Emlékeztetett arra, hogy ez az értekezlet semmiféle Egyiptomra néző kötelező határozatot nem hozhat és hogy az a szempont, amely az értekezlet keretén belül elnyeri a többséget, nem válhat a kisebbség részére kötelezővé. Dulles ezután megvizsgálás végett a küldöttségek

előterjesztette határozati javaslatát, amely a csatorna ügykezelésének egy nemzetközi szerv kezébe történő átadásáról intézkedik.

Noha az amerikai tervezet egyik pontja említést tesz „Egyiptom szuverenitásának tiszteletben tartásáról”, a tervezetnek valójában az a célja, hogy kivonja a Szezi-csatornát Egyiptom szuverenitása alól. A tervezet 3. pontja előírja, hogy „a feladást a csatorna ügykezelésért, karbantartásért és fejlesztésért, valamint kiszélesítésért” egyes külföldi államok és Egyiptom képviselőiből alakítandó igazgatóságra kell bízni. Előírja továbbá a tervezet egy döntőbírósg létesítését, amely rendezze az esetleg felmerülő nézeteltéréseket, „az Egyiptomnak járó méltányos részesedés”, vagy pedig „a Szezi-csatorna Társaság” járó méltányos kártérítés tekintetében.”

J. F. Dulles kijelentette, hogy az USA küldöttségének véleménye szerint javaslatát át kell nyújtani! Egyiptomnak és ha ez utóbbit elfogadja azt, ennek alapján kidolgozható az Egyiptom és az USA javaslatával egyetértő országok közti szerződés.

Dulles beszédének elhangzása után Pakisztán küldötte javasolta, hogy függeszék fel az ülést a következő napig, s így nyújtsanak lehetőséget az értekezlet résztvevőinek, hogy tanulmányozzák az előterjesztett javaslatokat. Javaslátát elfogadták.

A londoni értekezleten előterjesztett indiai tervzet

LONDON. (Agerpres.)

Mint ismeretes, a Szezi-csatorna kérdésével kapcsolatos londoni értekezlet augusztus 20-i ülésén az indiai küldöttség javaslat-tervezetet terjesztett elő tárgyalási alapként a Szezi-kérdés békés rendezésére. Alább közöljük a tervezet szövegét:

Felismerve azt a tényt, hogy parancsoló szükségesség megtalálni a Szezi-csatorna körül kialakult helyzetet kapcsolatos kérdések békés és gyors megoldását az ENSZ irányelveinek és alapokmányának megfelelően, késedelem nélkül lehetőséget kell teremteniük a tárgyalásokra a következő alapokon:

1. Egyiptom szuverén jogainak elismerése.
2. A Szezi-csatornát Egyiptom elidegeníthetetlen részeként és nemzetközi jelentőségű közlekedési útvonalként kell elismerni.
3. Szabad és zavartalan hajózást kell biztosítani minden ország számára, az 1888. évi konstantinápolyi egyezménynek megfelelően.
4. A díjszabásokat és járulékokat méltányosan és részrehajlás nélkül kell beszedni és a csatornának nyitva kell állnia minden állam előtt, minden megkülönböztetés nélkül.
5. A csatornát mindenkor jókarban kell tartani és annak meg kell felelnie a hajózás korszerű technikai követelményeinek.
6. Megfelelően el kell ismerni a csatorna használatának érdekeit.

Tekintettel arra, hogy az 1888. évi egyezmény célja bizonyos rendszer kialakítása volt, mivel minden időben és minden állam számára szavatolják a Szezi-csatorna szabad használatát;

tekintve, hogy Egyiptom 1956. július 31-én kijelentette, hogy kész tiszteletben tartani mind az 1888. évi egyezményt, mind pedig az ezzel kapcsolatos biztosítékokat, amelyeket az 1954. évi angol-e gyiptomi egyezmény foglalt magában — előterjesztjük a következő javaslatokat, úgy tekintve, hogy azok alapul szolgálhatnak a békés rendezést célzó tárgyalásokhoz.

Javaslat

A hajózás szabadságára, a díjszabásokra, a csatorna karbantartására és a hatékonyságra nézve.

Dullesnek a Szezi-csatorna kérdésével foglalkozó londoni értekezleten tett javaslata

A Szezi-csatorna kérdésével foglalkozó londoni értekezlet augusztus 20-i délutáni ülésén J. F. Dulles, az amerikai küldöttség vezetője a következő javaslatot terjesztette elő:

A londoni értekezleten résztvevő és jelen nyilatkozatot helyesítő kormányok, amelyeket nyugtalanság tölt el a Szezi-csatornával kapcsolatban felmerült komoly helyzet,

a kérdés békés rendezését kívánva, az ENSZ célkitűzéseinek és irányelveinek megfelelően; és

elismervé, hogy elfogadható határozatnak egyrészt tiszteletben kell tartani Egyiptom szuverén jogait, beleértve azt a jogát, hogy méltányos kompenzációt kapjon a csatorna használatáért, másrészt pedig, hogy a határozatnak biztosítania kell, hogy az 1888. évi október 29-i egyezménynek megfelelően a Szezi-csatorna nemzetközi útvonal legyen;

közös megegyezéssel kifejezi a következő álláspontot:

1. Az említett kormányok ismét kinyilvánítják, hogy — amint az 1888. évi egyezmény bevezető részéből kitűnik — bizonyos rendszert kell felállítani, amely szavatolja minden időre és minden állam számára a Szezi-csatorna szabad használatát.

2. Ennek a rendszernek biztosítani kell:

a) a csatorna tényleges és biztos ügykezelését, karbantartását és fejlesztését, szabad, nyílt és biztos nemzetközi útvonalként az 1888. évi

egyezmény irányelveinek megfelelően.

b) A csatorna ügykezelését el kell választani bármely állam politikájának behatásától.

c) Tiszteletben kell tartani Egyiptom szuverenitását.

d) A Szezi-csatorna használatából méltányos és elegendő jövedelmet kell biztosítani Egyiptomnak, amely arányosan növekedne a forgalom növekedésével és a csatorna használatának fokozódásával.

e) Méltányos kártérítésként megfelelő összeget kell fizetni a Szezi-csatorna világtársaság részére.

(A csatorna használatának díjszabása a lehető legkisebb kell, hogy legyen a fentemlített előírásokhoz viszonyítva és a d) pontban körülírt jövedelemnek lenni.)

3. Hogy állandó és biztos alapon elérhetőek legyenek ezek az egyezmények, az egyezmények tartalmaznia kell:

a) szervezeti intézkedéseket arra nézve, hogy Egyiptom együttműködjön a csatorna ügykezelésében, karbantartásában és fejlesztésében érdekelt többi államokkal és egybehangzó intézkedésekkel, amelyeknek céljuk biztosítani a csatornával kapcsolatos érdekeiket. E célból a Szezi-csatorna vezetésére bízzák az ügykezelést, a karbantartást a csatorna fejlesztését és kiszélesítését, hogy fokozódjék a szállítási volumene, a világereszkedelelem és

Egyiptom érdekében. A vezetőség számára Egyiptom biztosítja a működéséhez szükséges összes jogokat és összes lehetőségeket, amint azt a jelen okmány kimondja.

A vezetőség tagjai Egyiptomon kívül más államok is lennének, amelyeket az egyezményben résztvevő államok oly módszer alapján választanak meg, amelyre nézve egyezményt kötnek majd, figyelembevéve megfelelőképpen a csatorna használatát, a kereskedelem jellegét és a földrajzi fekvést. A vezetőség összetételének olyannak kell lennie, hogy biztosítsa funkcióinak teljesítését olyképpen, hogy a lehető legjobb eredményeket érjék el a csatorna ügykezelésében, minden politikai szemponttól mentesen.

A vezetőség időnként jelentést terjeszt elő az Egyesült Nemzetek Szervezete elé.

b) A tervezet előírja továbbá egy döntőbírósg létesítését, amely rendezze az esetleg felmerülő vitás kérdéseket az Egyiptomnak járó méltányos részesedés, vagy pedig a Szezi-csatorna világtársaságnak járó méltányos kártérítés tekintetében, valamint a csatorna ügykezelése során felmerülő más kérdéseket.

c) Hatékony szankciókat kell alkalmazni az egyezményt megszegő országok ellen.

d) Előírások az ENSZ-el való kapcsolatokra, valamint az egyezmények szükség esetén való felülvizsgálására vonatkozóan.

A Lengyel Népköztársaság újabb 50.000 fővel csökkenti haderejét

VARSO. (Agerpres.) — A PAP Lengyel lapok augusztus 19-én Minisztertanácsának határozatát az ország fegyveres erőinek további csökkentéséről.

A lengyel kormány attól az óhajtól vezérelve, hogy előbbrevigye a leszerelés ügyét, valamint az ország népgazdaságának békés fejlesztését, elhatározta, hogy további 50.000 fővel csökkentse fegyveres erőinek létszámát.

Nincs remény a Charleroi-i bányában rekedt bányászok megmentésére

BRÜSSZEL. (Agerpres.) A Marcinelle-i bányában (Charleroi) folytatódna a mentési munkálatok. A legutóbbi sajtótájékoztatók szerint a mentési munkálatokat végző bányászok egyik csoportjának sikerült elérnie a bánya 975 méter mélységű szintjét. A tűzvészokozta beomlások, a roppant mennyiségben jelenlévő szénhidrogén és a változatlanul dühöngő bányautó megakadályozta a mentőcsoporthoz továbbhaladását az 1035 méteres szint felé, ahol 12 napja 168 bányász van eltemetve.

A bánya különböző szintjein folytatódik a vésztes katasztrófa elleni

hírgyűnősködés jelenti.

közölték a Lengyel Népköztársaság ország fegyveres erőinek további

mentési munkálatok. A legutóbbi sajtótájékoztatók szerint a mentési munkálatokat végző bányászok egyik csoportjának sikerült elérnie a bánya 975 méter mélységű szintjét. A tűzvészokozta beomlások, a roppant mennyiségben jelenlévő szénhidrogén és a változatlanul dühöngő bányautó megakadályozta a mentőcsoporthoz továbbhaladását az 1035 méteres szint felé, ahol 12 napja 168 bányász van eltemetve.

A bánya különböző szintjein folytatódik a vésztes katasztrófa elleni

küzdelen. A mentőcsapatok a 715 méteres szinten dühöngő tűzvészoltásán fáradoznak és a 835 méteres szintről további holttesteket hoznak a felszínre.

Hivatalos adatok szerint eddig 95 bányász holttestét hozták a felszínre, de közülük csupán 73-nak tudták a személyazonosságát megállapítani. A katasztrófa pillanatában a bányában tartózkodó bányászok közül eddig mindössze tizenháromat sikerült megmenteni. Az 1035 méteres szinten a külvilágtól elzárt 168 bányász megmentésére a szénhidrogén jelenléte következtében igen csekély a kilátás.

A nyugati sajtó a londoni értekezlet munkálatairól

LONDON. (Agerpres.) A Szezi-csatorna kérdésével foglalkozó londoni értekezlet munkálatait kommentálva, számos angol lap hangsúlyozza, hogy az értekezlet résztvevőinek többsége meg van győződve annak szükségességéről, hogy a Szezi-csatorna kérdését az érdekeltek közötti tárgyalások után kell rendezni.

Ugyanakkor a szélső jobboldali lapok egy része továbbra is az Egyiptommal szembeni nyomások és katonai fenyegetések politikája mellett fejt ki politikát.

A Daily Express és a Daily Mirror című lapok kommentátorai továbbra is erőszak alkalmazásával fenyegetőznek arra az esetre, ha Egyiptom elutasítaná a nyugati hatalmaknak azt a követelését, hogy „nemzetközi szervre” bízzák a csatorna ügykezelését. A Daily Mail átlátszó célzásokat tesz különböző provokációk lehetőségére, amelyeknek célja megzavarni a normális hajózást a csatornán. „Várható — írja a lap, — hogy sok angol és más, nem egyiptomi pilóta, valamint a csatornánál dolgozó más alkalmazott megtagadja a munkát... Ez és más tényező a csatorna bezárásához vezethetnek.”

BESZÉDES KÉPEK

Felszabadulásunk 12. évfordulóján vessünk egy pillantást az itt felsorakoztatott négy képre. Ezek a kilék beszédesen mutatnak arra a mélyreható különbségre, amely a Szovjetunió által felszabadított népek élete és azoknak a népeknek a helye között van, amelyeket a nyugati államok hadseregei „szabadítottak” fel.

Nézzük meg az öt bányászt ábrázoló, lelkesítő képet, amely azt a jelenetet örökíti meg, amikor P. K. Zavarza, a Don-medencei bányák Szocialista Munka Hőse címmel kitüntetett gépész, Csehszlovákiában tett látogatása során a kladnoi „Zapotocky elnök” nevű bányában, I. Kotatkovai, a „Köztársaság Erdemrendje”-t viselő bányászal beszélget és kicserélik egymás munkatapasztalatait.

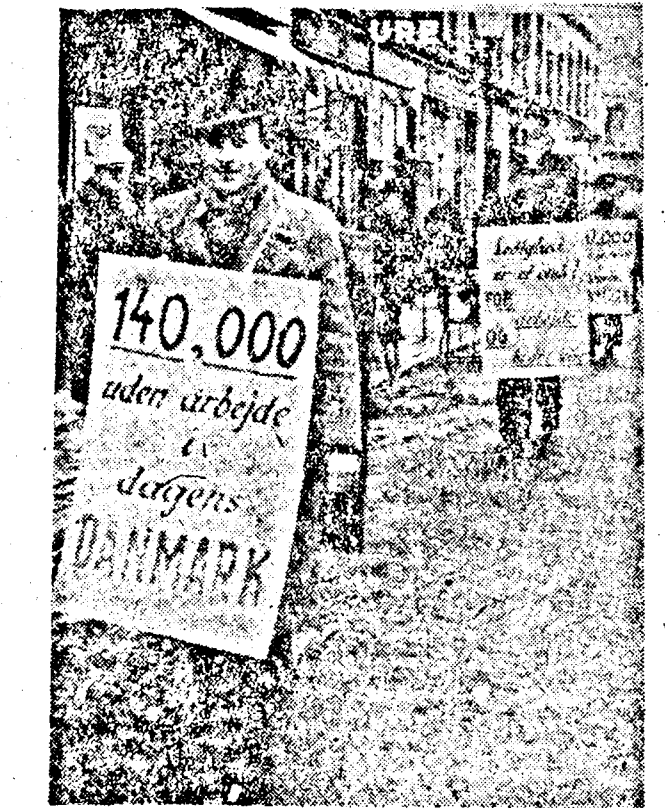
Ezután pedig tekintsük meg a másik képet, amelyen egy franciaországi Amerika-ellenes falragaszt látunk. „Amerikaiak menjtek vissza Amerikába” — követeli ez a felszólítás és a két kép összehasonlítása élesen tükrözi azt a különbséget, amely a nyugat-európai országok népeinek az amerikai megszállók iránt látható érzelmei és a Szovjetunió, valamint a népi demokratikus országok népei közötti viszonyban létezik.

A másik két képen egyrészt a Pusztasababcs (Magyar Népköztársaság) Állami Gazdaság hatalmas ártábláját láthatjuk, amint kombájnokkal aratják a fűszáraz fűszáraz ártáblán az őszi árpát. A 150 katasztrális holdon egyszerre hat kombájnnal végzik az aratást úgy, hogy a pusztasababcsai nyolc nap alatt elvégzik ezt a fontos mezőgazdasági feladatot.

Szemből ezzel, egy másik kép Koppenhága, Dánia fővárosának egyik utcáját ábrázolja, amint munkanélküliek vonulnak fel nyakukban ilyen feliratu táblákkal: „Ma 140.000 a munkanélküliek száma Dániában”. (Ez a kép a Land og Folk című dán lap ez év március 2-i számában jelent meg.)

Egyfelől tehát a bajtársi megbeszélések és egymást segítő tapasztalatcserék a bányászok között, virágzó élet a mezőgazdaságban, másrészt pedig a megszállók elleni gyűlölet és a munkások réme: a munkanélküliség tűnik a szemünkbe, ha szemügyre vesszük a mellékelt képeket.

Mind a munkanélküliség, mind pedig hazánkban a hitleri-fasisztáktól történő megszállása még élesen él emlékeztetőnkben a felszabadulás előtti évekből. Ma dolgozó népünk hálás szívvel gondol a Szovjetunióra, amelynek felszabadító harca tette lehetővé számunkra, hogy kerázzuk nyakunkról a fasizmus igáját és elinduljunk a boldogság és a bőség útján.

Közlemény

Felvezünk asztalos tanulókat 7. osztályos végzettséggel 3 évi időtartamra. Jelentkezés augusztus 25-ig. Május 1 szövetkezet Arad, Pasteur utca 15. szám.

Ma filmszínházainkban

Dózsa György: augusztus 24-ig: AZ ANYA. Nicolae Balescu: augusztus 24-ig: ELVESZETT SZEREM. Herbák János: augusztus 26-ig: SZAKI KIKÖTŐ. I. L. Caragiale: augusztus 26-ig: A VIHAR. Ifjusági: augusztus 23-ig: KÜLÖNÖS ISMERTETŐJEL. Solidaritáta (Gáj): augusztus 22-ig: A FELELEM BERE. Maxim Gorkij (Mikélaka): ARLBERG-EXPRESS.

ADÓTÁRSAS

Augusztus 22-én, szerdán változó felhőzet, inkább borult idő várható, helyi esők a hegyes vidékeken lehetségesek. A hőmérséklet kissé csökken, napközben 26—30 fok között, éjszaka 14—18 fok között lesz. Mérsékelt, napközben erősödő szél. A következő 2 napon viszonylag szép idő várható, a hőmérséklet alig változik.